

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00

F: 01 369 59 01

E: gp.mk@gov.si

www.mk.gov.si

Državni zbor RS
Dr. Milan Brglez, predsednik

Šubičeva 4
100 Ljubljana

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	17-04-2015
Šifra:	010-09/15-380/3
Povezava:	542-08/15-4
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Številka: 001-24/2015/2

Datum: 17. april 2015

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanke Državnega zbora RS Andreje Katič v zvezi s podporo vsebinam medijev v boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini.

Spoštovani predsednik Državnega zbora RS, dr. Milan Brglez!

Poslanica Državnega zbora RS Andreja Katič je na ministrico za kulturo naslovila pisno poslansko vprašanje v zvezi s podporo vsebinam medijev v boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini. Ministrica magistrica Julijana Bizjak Mlakar podaja v nadaljevanju svoj odgovor.

»Zakon o ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima je pričel veljati 20. 1. 2015, pri čemer so organi, odgovorni za njegovo pripravo, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvo za pravosodje. Konvencija se področja medijev neposredno dotika v 14. in 17. členu.

14. člen konvencije poudarja potrebo po izobraževanju o vprašanih, kot so enakost med ženskami in moškimi, nestereotipne vloge spolov, medsebojno spoštovanje, nenasilno reševanje sporov v medosebnih odnosih, nasilje nad ženskami zaradi spola in pravica do osebne integritete, in sicer ne samo v formalnih izobraževalnih ustanovah, ampak med drugim tudi v kulturnih objektih in v medijih.

Na Ministrstvu za kulturo se zavedamo pomembnosti izobraževanja v medijih, zato bomo ukrepe v tej smeri implementirali v načrtovano prenovljeno medijsko zakonodajo, katerega sprejem je predviden po sprejemu Strategije Republike

Slovenije na področju medijev. Novi Zakon o medijih bo, kot smo napovedali tudi v Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017, med drugim podal novo opredelitev javnega interesa ter posledično določil nove subvencijske sheme na področju medijev, tudi takšne, ki bodo omogočale finančno podporo projektom izobraževanja oziroma usposabljanja o profesionalnih in etičnih standardih v medijih oziroma pri novinarskem delu, kot tudi o pomembnih vprašanjih na področju varstva temeljnih pravic žensk, načela enakosti med ženskami in moškimi ter prepovedi diskriminacije na temelju spola, kot jih izpostavlja omenjeni 14. člen konvencije.

Veljavni Zakon o medijih, kot tudi veljavni Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, pa sicer že sedaj temeljita na načelih prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti, tudi na podlagi spola, ter nedotakljivosti in varstvu človekove osebnosti in dostojanstva. Na področju medijev so zato temeljna načela in pravice žensk, ki izhajajo iz zadevne konvencije, vsekakor že implementirana. Kljub temu pa bomo ob pripravi nove medijske zakonodaje tem vprašanjem posvetili posebno pozornost in v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi raziskali možnosti za uvedbo dodatnih ukrepov in rešitev.

Omenjena načela in temeljne pravice iz konvencije se v določeni meri posredno promovirajo tudi prek postopkov sofinanciranja programskih vsebin. Skladno z veljavnim Zakonom o medijih se namreč finančna podpora namenja za programske vsebine, ki so med drugim pomembne tudi za kulturo javnega dialoga in za utrjevanje pravne države, kamor vsekakor spada tudi spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Na področju medijev ima glede zadevnih vprašanj posebno družbeno odgovornost in poslanstvo javna Radiotelevizija Slovenija, ki mora v okviru svoje javne službe v svojih programih med drugim zagotavljati kakovostne izobraževalne oddaje, v okviru katerih posreduje celoten spekter aktualnih družbenih in socialnih vsebin in tem. RTV Slovenija mora nadalje posebno pozornost posvečati tudi problematiki in zahtevam otrok in družin ter drugim ranljivejšim skupinam, prav tako pa spodbujati kulturo javnega dialoga ter omogočati širok prostor za javne razprave o problemih v družbi.

V prvem odstavku 17. člena konvencije je izpostavljeno spodbujanje zasebnega sektorja in medijev, ob spoštovanju njihove svobode izražanja in neodvisnosti, da sodelujejo pri pripravi in izvajanju politik ter da določijo smernice in samourejevalne standarde za preprečevanje nasilja nad ženskami in okrepijo spoštovanje njihovega dostojanstva. Tudi te zahteve so v slovenski pravni red že v dobršni meri implementirane. Na področju samoregulacije v medijih velja omeniti zlasti Kodeks novinarjev Slovenije, kjer je poudarjeno, da se mora novinar med drugim izogibati spolnim stereotipom. Omenjeni kodeks pa izrecno prepoveduje tudi vsakršno spodbujanje k nasilju (in v tem okviru seveda tudi zoper ženske), širjenje sovraštva in nestrpnosti ter druge oblike sovražnega govora. Novinar jih ne sme dopustiti, če pa to ni mogoče, se mora nanje nemudoma odzvati oziroma jih obsoditi. Na področju samoregulacije sovražnega govora in drugih neprimernih ter nezakonitih vsebin v medijih in na spletu pa je sicer zelo učinkovita spletna prijavna točka »Spletno oko«, v katero so vključena vsa večja slovenska spletna mesta (MMC, delo.si, dnevnik.si,

vecer.com, siol.net, zurnal24.si, slovenskenovice.si, 24UR.com), izpostaviti pa velja tudi pred kratkim začetni projekt »Z (od)govorom nad sovražni govor – Zagon neodvisnega povezovalnega telesa (ZaGovor)«, ki ga koordinira Mirovni inštitut, v sodelovanju z Varuhom človekovih pravic, Fakulteto za družbene vede (Spletno oko) in Multimedijem centrom RTV Slovenija.

Drugi odstavek 17. člena konvencije pa med drugim poudarja pomen medijske in digitalne pismenosti, ki omogoča ustrezno ravnanje z informacijsko-komunikacijskim okoljem, ki omogoča dostop do ponižujočih spolnih ali nasilnih vsebin, ki bi lahko bile škodljive. V zvezi s tem velja kot prvo omeniti, da je že na podlagi Zakona o medijih in Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah prepovedano razširjati programske vsebine, ki bi lahko resno škodovala telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladostnikov, zlasti takšne vsebine, ki vsebujejo pornografijo ali neupravičeno prikazujejo nasilje. Nadzor nad spoštovanjem zadevnih prepovedi izvajata Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS oziroma Inšpektorat RS za kulturo in medije.

Pomembnost medijske pismenosti pa smo na Ministrstvu za kulturo prepoznali tudi v že omenjeni Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017, v kateri smo določili vrsto ukrepov za povečanje ravni medijske pismenosti, ki jih imamo v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport in RTV Slovenija namen izvesti do leta 2017. Poleg tega pa si v okviru medresorskega sodelovanja z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport že vseskozi prizadevamo, da bi medijska pismenost, skupaj s povečanjem digitalnih kompetenc, postala del rednih izobraževalnih programov, predvsem na ravni osnovnih šol.

S spoštovanjem,

mag. Julijana Bizjak Mlakar
ministrica«